

Voorstel aan de commissie Waterkeringen & Bestuur en Organisatie

datum WBO 11 september 2024
agendapunt 3.8
openbaar Ja
steller/cluster Marijn Emans / Programmering, Planning en Financiën
portefeuille(s) Jeroen Achten
bijlage(n) Bestuurlijke voortgangsrapportage Q2-2024 voor HWBP-WL
zaaknr. 2022-Z14098
documentnr. WLDOC-77825112-40621

Onderwerp

Bestuurlijke voortgangsrapportage Q2-2024 voor HWBP-WL

Voorstel

Het dagelijks bestuur adviseren over onderstaand conceptvoorstel aan het algemeen bestuur.

Conceptvoorstel aan het algemeen bestuur

Kennismemen van de bijgevoegde voortgangsrapportage Q2-2024 voor Programma HWBP-WL;

Toelichting

De voortgangsrapportage Q2-2024 beschrijft de ontwikkelingen binnen het HWBP-WL programma in de periode 1 april 2024 t/m 30 juni 2024.

Scopewijzingen

In Q2-2024 zijn er geen scopewijzingen doorgevoerd in het HWBP-WL programma. In Q3-2024 wordt er één scope-wijziging verwacht, namelijk een grootschalig piping onderzoek. WL wordt trekker van dit landelijke innovatieproject.

Status projecten

In § 3.4 van de voorliggende voortgangsrapportage wordt de status van ieder project uitgedrukt in een score variërend tussen 'ok', 'verdient extra aandacht' en 'niet ok'. Op peildatum 30 juni 2024 hebben vijf projecten de status 'verdient extra aandacht'. Dit zijn de projecten planuitwerking Arcen, planuitwerking Buggenum, planuitwerking Willem-Alexanderhaven en verkenning Zuidelijk Maasdal. Vanaf Q2-2024 is hier ook de planuitwerking Well aan toegevoegd. Om de planprocedure zonder vertraging verder te doorlopen en later dit jaar de aanbesteding voor Well te mogen starten conform planning is in september overeenstemming nodig over het financiële kader. De opgestelde raming van het voorlopig ontwerp overstijgt het beschikbare budget dat in de BOK is vastgelegd. Vaststelling van het voorlopig ontwerp vraagt dus ook herziene financieringsafspraken met de partners ten behoeve van de realisatie. Om te komen tot herziene financieringsafspraken worden in Q3 enkele besparingsopties doorgevoerd in het Voorlopig Ontwerp ten behoeve van de voortgang van de planprocedure. Daarnaast worden samen met de projectpartners besparingsopties uitgewerkt die de kostenraming naar beneden brengen en het Voorlopig Ontwerp niet raken. In de Stuurgroep eind september zal hierover besluitvorming plaatsvinden.

In het hoofdrapport wordt dit nader toegelicht. Een complete beschrijving van de status van alle projecten is opgenomen in de bijlage van het hoofdrapport.

Tijd/planning

In § 4.1 wordt per project een drietal probabilistische mijlpalen¹ gepresenteerd: 1) voorkeurs-alternatief gereed, 2) projectplan Waterwet goedgekeurd en 3) hoogwaterveilig. In 21-2024 zijn, als gevolg van een geactualiseerde planning twee mijlpalen voor het project Zuidelijk Maasdalen verschoven. Dit is het gevolg van geactualiseerde planningen.

Geld

Financiële ontwikkelingen	Q1-2024	Q2-2024	Δ _{Q2-Q1}
Dekking (totale scope)	1.107.699.103	1.108.206.170	507.067
Bijdrage WL	97.628.781	97.807.270	178.489
Bijdrage derden	1.010.070.322	1.010.398.900	328.578
Prognose Einde Werk (totale scope)	1.071.248.425	1.072.041.432	793.008
Projecten gereed	30.825.326	86.792.631	55.967.305
Lopende projecten	265.372.787	209.225.713	-56.147.073
Toekomstige projecten	775.050.312	776.023.088	972.776
Centrale risicoreservering	15.530.905	24.183.468	8.652.563
Surplus afgeronde projecten	8.057.344	16.229.390	8.172.046
Risicoafdracht lopende projecten	7.473.561	7.954.078	480.517
(Verwacht) resultaat lopende en toekomstige projecten	809.308	-8.129.196	-8.938.504
Financiële draagkracht (excl. beheersmaatregelen)	16.340.213	16.054.272	-285.941
Financiële draagkracht (incl. beheersmaatregelen)	21.085.252	21.378.766	293.514

De *(toekomstige) dekking* van het programma is (beperkt) toegenomen met k€ 507. Dit wordt vrijwel volledig verklaard door bijgestelde dekkingsramingen waarin enkele bijdragen zijn geactualiseerd. De *prognose einde werk (PEW)* bestaat uit het bedrag dat al binnen projecten is gerealiseerd en de prognose van toekomstige uitgaven. De PEW is beperkt toegenomen met k€ 793.

Het HWBP-WL programma kent een eigen *centrale risicoreservering*. Deze bestaat uit het surplus van afgeronde projecten én de risico-afdrachten en risico-onttrekkingen vanuit lopende projecten. De risicoreservering wordt projectoverstijgend beheerd. Hiermee kan het programma tegenvallers binnen projecten opvangen. Op peildatum 30 juni 2024 bedraagt de *centrale programma risicoreservering* € 24,1 miljoen. Dit is een toename met € 8,6 miljoen en wordt vrijwel volledig verklaard doordat een aantal projecten (met een positief resultaat) definitief zijn afgerond. Dit resultaat is als hard-surplus opgenomen in de risicoreservering.

De *financiële draagkracht* van het programma bestaat uit de centrale risicoreservering én het verwachte resultaat van de lopende en toekomstige projecten. Op peildatum 31 maart 2024 kwam de financiële draagkracht uit op € 16,1 miljoen euro. Een kleine afname van € 0,2 miljoen t.o.v. het vorige kwartaal.

Het verwachte resultaat van de lopende projecten bedraagt -/- € 7,0 miljoen, een afname van € 8,9 miljoen t.o.v. Q1-2024. Dit wordt vooral veroorzaakt doordat het positieve resultaat van een aantal

¹ Probabilistische mijlpaal: mijlpaal waarbij rekening is gehouden met het optreden van risico's en eventuele vertraging als gevolg hiervan.

afgeronde projecten (10-verkenningen, PU Kessel, PU Steyl, REA Beesel en REA Heel) is 'verplaatst' naar de centrale risicoreservering (-/- € 7,2 miljoen).

Binnen de lopende projecten van het programma zijn diverse *financiële beheersmaatregelen* getroffen/afgesproken en verwerkt in de programmapeiling (bijvoorbeeld: extra taakstelling project, of 'ophalen' aanvullende dekking bij partners). Wanneer deze financiële beheersmaatregelen worden geëffectueerd, dan neemt de *financiële draagkracht (incl. beheersmaatregelen)* verder toe tot € 21,4 miljoen. Dit is een verbetering met € 0,2 miljoen t.o.v. Q1-2024.

Risico's

In § 7.1 wordt een overzicht gepresenteerd van de belangrijkste programmarisico's. Deze worden in de voortgangsrapportage nader uitgewerkt met beheersmaatregelen. Op peildatum 30 juni 2024 zijn de belangrijkste risico's als volgt:

1. *Afstemming HWBP-WL en Kaderrichtlijn Water*
Bij steeds meer projecten spelen 'afstemmings-zaken' tussen de HWBP-doelstelling en de KRW-maatregelen, waarbij zowel vanuit de betrokken als middels projectoverstijgende inzet gestreefd wordt naar goede oplossingen. Dit kost veel energie.
2. *Eigenaarschap hoogwaterveiligheid*
Bij steeds meer maatregelen waar RWS en WL gezamenlijk zouden moeten optrekken is er sprake van een 'strijd' omtrent de vraag: wie heeft het voor het zeggen? / wie doet wat? De kwaliteit van de samenwerking lijdt daaronder.
3. *Positie ontzanders bij projecten*
Bij diverse projecten hebben ontzanders strategische grondposities verworven, die ervoor zorgen dat zij bij de inhoudelijke planontwikkeling moeten worden betrokken. Op programmaniveau worden hiervoor de benodigde beleidslijnen ontwikkeld en geïmplementeerd, zodat er op projectniveau mee gewerkt kan worden.
4. *Benutting meekoppelkansen*
Bij veel projecten is sprake van 'meekoppelkansen' voor initiatieven/belangen van andere overheden (gemeente / provincie) en/of maatschappelijke organisaties. Het blijkt moeilijk te zijn de diverse co financiers bij deze ontwikkelingen op elkaar afgestemd te krijgen.
5. *Integraliteit projecten staat onder druk (nieuw)*
Het uitvoeren van integrale projecten vergt ook de mogelijkheid om integraal te kunnen sturen en niet alleen naar deelbelangen te kijken. Partijen leveren een (financiële) bijdrage voor een deelbelang. Het is vaak echter niet mogelijk deze bijdrage of dit deelbelang los van de overige projectonderdelen in te zetten of over te verantwoorden. Dit wordt echter wel door partijen gevraagd.
6. *Kabels en leidingen (nieuw)*
Voordat gestart kan worden met de realisatiefase van een dijktraject dienen kabels en leidingen verwijderd, verdiept en/of verlegd te worden. Er zijn hierbij veel onzekerheden over de mate van medewerking van beheerders van kabels en leidingen over te nemen maatregelen. Het plannen van deze werkzaamheden gaat gepaard met vele onzekerheden.
7. *HWBP-capaciteit in dienst WL (nieuw)*
WL slaagt er steeds beter in om de noodzakelijke capaciteit uit de markt te halen. De verhouding intern/extern verbetert hiermee. Voor een aantal projectspecifieke functies blijft het echter uitdagend om personeel te werven dat in dienst wil treden bij WL. Hiervoor blijven we vooralsnog afhankelijk voor inhuur.

Capaciteit

De personele capaciteit van het HWBP-WL wordt gefinancierd vanuit de beschikkingen en bijdragen van derden. Met de WL-directie is een capaciteitsplafond afgesproken van 115 FTE als maximale omvang voor HWBP-WL (totaal intern en extern). Daarnaast zijn door WL met de landelijke programmadirectie afspraken gemaakt over de verhouding interne medewerkers en externe medewerkers (inhuur). Hier geldt een minimale 40 intern/60 extern verhouding. De huidige capaciteit van HWBP-WL (incl. voorziene wijzigingen op korte termijn) bedraagt 106,5 FTE. Hiervan is 35,2% in dienst is van WL. Om te kunnen sturen op deze afspraak en daarmee te beheersen dat de meerkosten voor rekening van WL komen is in begroting 2024 ruimte gemaakt om inhuur in te ruilen voor vast om te komen tot minimaal 40%.

Relatie met P&C-cyclus Waterschap Limburg

Door middel van de voorliggende voortgangsrapportage wordt het bestuur geïnformeerd over onder meer (voorgenomen) scopewijzigingen, verschuivingen in projectplanningen en wijzigingen in de kostenramingen binnen het HWBP-WL programma. Deze wijzigingen worden geformaliseerd via de P&C-cyclus van WL, specifiek via de kadernota en de meerjarenbegroting.

Vervolg

De bestuurlijke voortgangsrapportage Q2-2024 voor HWBP-WL zal na de commissievergadering ter kennisneming worden geagendeerd voor de AB-vergadering van 2 oktober 2024.

Het dagelijks bestuur,

de secretaris-directeur,
ir. E.J.M. Keulers MMO

de dijkgraaf,
S.M.M. Borgers